

Põhikooli lõpueksam 2009

Kokkuvõte eksamitulemustest

Eksamitöö eesmärgid

Vastavalt määrusele "Põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite korraldamise ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused ja kord" on põhikooli lõpueksami eesmärgid:

- 1) hinnata põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust eksamiainetes;
- 2) saada tagasisidet õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest;
- 3) suunata eksami sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi;
- 4) siduda järjestikuseid haridusastmeid ja -tasemeid.

Eksami korraldus

2009. a ajaloo põhikooli lõpueksam toimus 15. juunil.

Ajaloo lõpueksami kirjutamiseks oli aega 2 t ja 30 min (150 minutit).

Eksamil vaheaega ei olnud. Eksamiülesannete vastamise järjekorra sai õpilane ise valida.

Eksamil pidi olema võimalus kasutada Regio ajalooatlast põhikoolile.

Eksamil oli võimalik saada kokku 75 punkti.

Eksamitöö hinnati koolis.

Eksami tase

Eksamiga kontrollitakse põhikooli õpitulemuste saavutatus ajalooos.

Eksamiga kontrollitakse IX klassi *Lähiajaloo* kursuses õpitud Eesti ja üldajaloo ainesisu.

Põhikooli lõpueksami tulemused aastate lõikes.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Eksamisooritajate arv	500	608	385	497	522	636	597	624	436	429
Keskmine punktisumma	46,1	44,7	46,2	45,8	47,9	46,1	55,1	49,9	55,5	58
Keskmine sooritusprotsent	76,9	74,5	76,9	76,3	79,9	76,9	73,5	66,5	74	77,4
Keskmine hinne	3,94	3,8	3,98	3,96	4,16	3,99	3,83	3,53	3,9	4,3
Miinum tulemus	11	16	15	13	0	14	0	3	7	20
Maksimum tulemus	59	60	60	60	60	60	75	73	75	75

Tulemusi võrreldes peab arvesse võtma, et alates 2006. aastast on eksamitöö 75-punktiline, varasematel aastatel oli eksamitöö 60-punktiline. Seetõttu on keskmise soorituse hindamiseks mõistlik vaadata mitte keskmist punktisummat, vaid sooritusprotsenti ja keskmist hinnet. 2009. aastal sooritusprotsent 77,4 % ja keskmine hinne 4,3.

2009. aasta eksamitulemus oli eelmise aastaga võrreldes 2,5 punkti kõrgem ning keskmine hinne 0,4 võrra kõrgem. Kõige halvem sooritus oli 20 punkti. Eksaminandide arv oli langenud 7 sooritaja võrra.

Tulemused õppekeele järgi

	N	keskm	min	max
eesti	361	59.62	20	75
vene	68	49.88	22	71
Kokku	429	58.08	20	75

Eesti keeles eksamitöö sooritajate keskmine punktisumma oli ligi 10 punkti võrra kõrgem vene keeles töö sooritanute keskmisest. Vene keeles töö sooritanute kõrgeimaks saavutuseks jäi 71 punkti.

Edukuse ja kvaliteedi näitajad õppekeele järgi

	N	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet(%)
eesti	361	355	282	98.3	78.1
vene	68	65	28	95.6	41.2
Kokku	429	420	310	97.9	72.3

Eesti keeles eksamitöö sooritanute kvaliteet oli ligi poole võrra kõrgem, st 4 ja 5-lisi tulemusi oli vene keeles töö sooritanutel vähe. Enam vähem võrdne on eksamitöö edukusprotsent, st hindele 3, 4 ja 5 sooritanute protsent.

Hinnete võrdlus õppekeele järgi

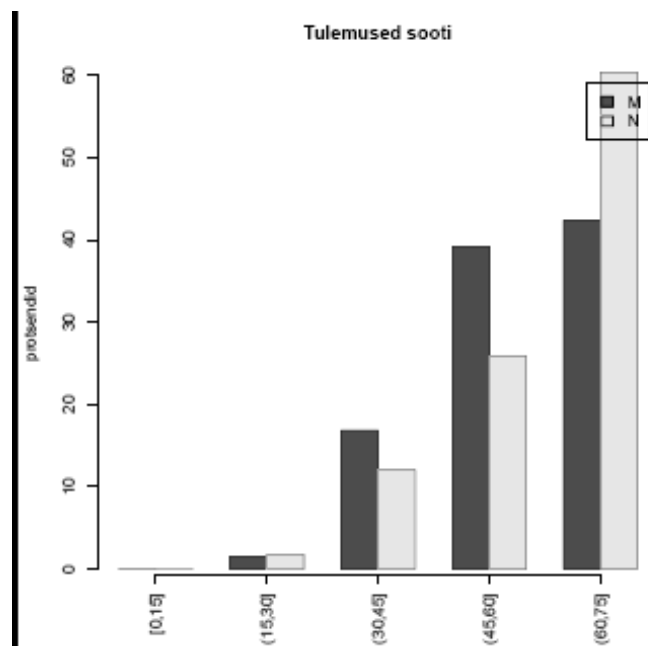
	N	aastahinnete keskmine	töö keskmine
eesti	361	4.43	4.09
vene	68	3.79	3.47
Kokku	429	4.33	3.99

Vene õppekeele koolide õpilaste keskmine hinne on 0,62 võrra madalam eestiõppekeele koolide õpilaste omast.

Tulemused soo järgi

	N	keskm	min	max
Poiss	255	56.54	22	75
Tüdruk	174	60.34	20	74
Kokku	429	58.08	20	75

Tüdrukute keskmine tulemus on poiste omast 3,8 punkti võrra kõrgem, kuid poistel on kõrgemad nii miinimum kui maksimumtulemus.

Edukuse ja kvaliteedi näitajad soo järgi

	N	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet(%)
Poiss	255	251	174	98.4	68.2
Tüdruk	174	169	136	97.1	78.2
Kokku	429	420	310	97.9	72.3

Tabelist võib näha, et hinnetele 4 ja 5 töö sooritanud tüdrukute arv on suurem. Poistel on jällegi pisut kõrgem edukusprotsent

Hinnete võrdlus sooti

	N	aastahinnete keskmine	töö keskmine
Poiss	255	4.14	3.87
Tüdruk	174	4.61	4.17
Kokku	429	4.33	3.99

Poiste ja tüdrukute sooritus on võrdväärne, erinevus hinded on marginaalne. Tüdrukute keskmine hinne on 0,3 punkti võrra kõrgem kui poistel.

Tulemused kooli asukoha järgi

	N	N (%)	keskm	min	max
Maakonnakeskus	70	16.32	58.99	34	74
Suurlinn	154	35.90	55.90	22	75
Teeninduspiirkonnata koolid	18	4.20	64.89	39	74
Valla- ja väikelinnakoolid	180	41.96	58.84	20	74
Õhtukoolid	7	1.63	59.86	48	66
Kokku	429	100.00	58.08	20	75

Kõige enam oli eksamisooritajaid valla- ja väikelinna koolides, vähem õhtukoolides ja teeninduspiirkonnata koolides. Kuigi teeninduspiirkonnata koolide eksami sooritanute üldine keskmine on teistest kõrgem, on võrdlemine sooritanute arvu erinevuse tõttu ebaõiglane.

Tulemused kooli tüübiti

	N	N (%)	keskm	min	max
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	9	2.10	61.44	48	74
lasteaed-põhikool	7	1.63	63.14	45	74
põhikool	98	22.84	58.66	28	74
põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	315	73.43	57.69	20	75
Kokku	429	100.00	58.08	20	75

Kõige enam eksaminande oli ühe asutusena tegutsevast põhikoolist ja gümnaasiumist, kõige vähem lasteaed-põhikoolist ja gümnaasiumist, mille juures on põhikooli klasse. Mida rohkem eksaminande, seda madalam keskmine tulemus. Erinevused jäävad siiski mõne punkti piiresse.

Arutlusteemade populaarsus

1. Mis rolli mängis ülemaailmne majanduskriis maailma majanduses kahe maailmasõja vahel?
2. XX sajandi teine pool – murrangulised muutused teaduses ja kultuuris
3. Demokraatia ja diktatuur Eesti Vabariigis 1920.-1930. aastatel
4. Mil määral mõjutas perestroika Eesti iseseisvuse taastamist?

	N	N (%)	P	T	Vene	Eesti
-	4	0.96				
1	208	49.76	123	85	33	175

2	47	11.24	24	23	7	40
3	50	11.96	24	26	6	44
4	109	26.08	70	39	18	91
Kokku	429	100.00	241	173	64	350

Üldse ei kirjutanud arutlust neli õpilast. Kõige enam valiti esimest teemat, järgnes neljas teema. Ebapopulaarsemad olid teine ja kolmas teema. Sama tendents valitses poiste ja tüdrukute ning õppekeele võrdluses.

Arutluse keskmine tulemus protsentides

	Poiss	Tüdruk	Eesti	Vene	Kokku
I teema	72,03	82,51	79,43	59,8	76,31
II teema	58,33	70,14	66,67	74,29	64,11
III teema	68,06	76,67	76,97	40	72,53
IV teema	62,57	80	73,11	54,27	68,81
Kokku	67,52	79,42	76,02	53,23	72,5

Kõige kõrgem keskmine tulemus saavutati esimesel teemal kirjutades, madalaim teisel teemal. Vene keeles kirjutavate kõrgem keskmine tulemus oli teisel teemal kirjutades ja madalaim kolmandal teemal. Kuna vene keeles arutlusi kirjutavate arv oli väike (II teema 7 ja III teema 6 õpilast), tuleks seda võrreldes arvesse võtta (vt järgmine tabel).

Arutlusülesanne (keskmine tulemus protsentides koos usaldusvahemikhinnanguga usaldusnivool 95%)

	Poiss	Tüdruk	kokku
1	72.03 ± 3.95 (N = 123)	82.51 ± 4.22 (N = 85)	76.31 ± 2.96 (N = 208)
2	58.33 ± 9.65 (N = 24)	70.14 ± 10.53 (N = 23)	64.11 ± 7.08 (N = 47)
3	68.06 ± 11.74 (N = 24)	76.67 ± 7.59 (N = 26)	72.53 ± 6.74 (N = 50)
4	62.57 ± 5.88 (N = 70)	80 ± 7.37 (N = 39)	68.81 ± 4.81 (N = 109)
kokku	67.52 ± 3.04 (N = 241)	79.42 ± 3.17 (N = 173)	72.5 ± 2.27 (N = 425)

	eesti	vene	kokku
1	79.43 ± 2.65 (N = 175)	59.8 ± 11.16 (N = 33)	76.31 ± 2.96 (N = 208)
2	66.67 ± 7.57 (N = 40)	74.29 ± 31.52 (N = 7)	64.11 ± 7.08 (N = 47)
3	76.97 ± 5.18 (N = 44)	40 ± 41.51 (N = 6)	72.53 ± 6.74 (N = 50)
4	73.11 ± 4.78 (N = 91)	54.27 ± 14.93 (N = 18)	68.81 ± 4.81 (N = 109)
kokku	76.02 ± 2.13 (N = 350)	53.23 ± 7.54 (N = 64)	72.5 ± 2.27 (N = 425)

Aastahinnete ja eksamihinnete võrdlus

Aastahinde (veergude pealkirjad) ning eksamitöö hinnete (ridade pealkirjad) sagedused

	1	2	3	4	5	Kokku
2	0	2	6	1	0	9
3	0	1	46	51	11	109
4	1	0	15	79	90	185
5	0	0	0	7	115	122

Kokku hinnati „2“-ga üheksat eksami sooritanut. Nendest kahel oli aastahinne puudulik, kuuel „3“ ja ühel „4“. „3“-ga hinnati 109 eksami sooritanut. Neist ühel oli aastahinne „2“, 46-1 „3“, 51-1 „4“ ja 11-1 „5“. „4“-ga hinnati 185 eksami sooritanut. Neist ühel oli aastahinne „1“ 15-1 „3“, 79-1 „4“ ja 90-1 „5“. Eksamihinne „5“ oli 122 õpilasel. Neist 115 sai aastahindeks „5“ ja 7 „4“.

Eksamitöö punktivahemike (ridade pealkirjad) ning aastahinnete (veergude pealkirjad) sagedused

	1	2	3	4	5	Kokku
[0,15]	0	0	0	0	0	0
(15,30]	0	1	5	1	0	7
(30,45]	0	2	31	26	5	64
(45,60]	1	0	26	73	43	143
(60,75]	0	0	5	38	168	211
Kokku	1	3	67	138	216	425

Ülesannete sooritus

Keskmine tulemus on kõnekas ainult ülesande maksimumpunkte vaadates. Ülesannete tulemuste omavaheliseks võrdlemiseks on sobivam näitaja sooritusprotsent (mitu protsenti maksimumtulemusest keskmine sooritus on). Standardhälve näitab tulemuste hajuvust. Mida suurem standardhälve, seda rohkem tugevam(ad) ja nõrgem(ad) vastus(ed) omavahel erinevad. Tabeli lugemiseks vaadake allpool esitatud tööülesandeid.

	keskmine	keskmine%	st.hälve
Arutlus	10.71	71.40	3.72
EV1	4.48	89.60	0.86
EV2	2.93	73.25	0.84
EV3	3.16	79.00	0.95
ETI1	4.20	84.00	1.10
ETI2	2.69	53.80	1.70
ETI3	5.03	71.86	1.91
DD1	2.48	82.67	0.86
DD2	2.79	93.00	0.58
DD3	2.76	92.00	0.51
DD4	3.81	76.20	1.22
DD5	1.55	77.50	0.62
XXSAJ_	3.90	78.00	1.15

NSVL1	1.57	78.50	0.69
NSVL2	0.82	82.00	0.38
NSVL3	5.18	86.33	1.26

Ülesanded

I. EESTI VABARIIK 1918-1940. 13 p

1. Demokraatlik ja autoritaarne Eesti 5 p

1.1. Kirjuta pildi alla isiku nimi. 4 p

1.2. Kaks isikut ülesandest 1.1. juhtisid riigipöörde läbiviimist Eestis 1934. aastal. Nimeta need isikud. 1 p

2. Töö tabeliga. Vasta küsimustele tabeli ja oma teadmiste põhjal. 4 p

2.1. Mis kaubad moodustasid suurema osa Eesti ekspordist (väljaveost)?

Mis kaubad moodustasid peamise osa Eesti impordist (sisseveost)? 2 p

2.2. Nimeta üks riik, mis oli Eesti majandusele oluline välispartner 1930.a. teisel poolel? 1 p

2.3. Mis põllumajandussaadusi eksporditi? Nimeta üks. 1 p

3. Töö allikaga. Vasta küsimustele tuginedes allikale ja oma teadmistele. 4 p

3.1. Mis vähemusrahvusi on allikas märgitud? Nimeta kolm. 1 p

3.2. Mis õigused said vähemusrahvused kultuurautonoomia seaduse alusel? Nimeta kaks. (Punkti annab kahe õiguse nimetamine) 1 p

3.3. Mis oli kultuurautonoomia seaduse tähtsus? 2 p

II. EESTI TAASISEISESVUMINE 1987—1991. EESTI 1991-2004. 17 p

1. Töö kaardiga. Vasta küsimustele kaardi ja oma teadmiste põhjal. 5 p

1.1. Mis taasiseseisvumisaja sündmust kajastab kõrvalolev kaart? 1 p

1.2. Sündmus toimus 23. augustil 1989. Miks oli ürituse läbiviimiseks valitud just see kuupäev? 1p

1.3. Milles seisnes ürituse tähtsus/tähendus? Nimeta kaks. 2 p

1.4. Kaardile kantud kollane joon on veidi eksitav: ta ei jõua piisavalt kaugele. Mis linnani tuleks seda pikendada, et pilt oleks korrektne? 1 p

2. Kirjuta parempoolsesse veergu sobivad mõisted: 5 p

1. Liikumine, mille eesmärgiks oli taastada Eesti iseseisvus juriidilise järjepidevuse alusel	
2. Dokument, millega sätestati Eesti NSV seaduste ülimuslikkus üleliiduliste seaduste suhtes	
3. Programm Eesti majanduse ümberkorraldamiseks NSV Liidu majandussüsteemi raames	
4. Eesti rahva esindusorgan, mis valiti ainult Eesti kodanike poolt 1990. aastal	
5. Esimene poliitiline erakond, mis loodi 1988. aastal EKP kõrvale	

3. Taasiseseisvunud Eesti pidi ehitama üles põhiseadusliku riigikorra, minema üle turumajandusele ja kindlustama oma positsioone rahvusvahelisel areenil. Too igast valdkonnast kaks konkreetset näidet. 7 p

3.1. Põhiseadusliku riigikorra ülesehitamine: 2 p

3.2. Üleminek turumajandusele. 2 p

3.3. Rahvusvahelise positsiooni kindlustamine. 2 p

3.4. Kes valiti esimeseks taasiseseisvunud Eesti presidendiks? 1 p

III. DEMOKRAATIA JA DIKTATUURID KAHE MAAILMASÕJA VAHEL. 16 p

1. USA majanduskriis. Vaata pilti ja vasta küsimustele. 3 p

1.1. Keda USA presidentidest on fotol kujutatud? 1 p

1.2. Kuidas nimetati tema poolt algatatud tegevuskava majanduskriisi ületamiseks USA-s? 1 p

1.3. Too konkreetne näide abinõude kohta kriisi ületamiseks? 1 p

2. Kas tabelis nimetatud nähtus USA ühiskonnas iseloomustas suure majanduskriisi eelset või järgset aega? Tähistä oma valik ristikesega. 3 p

Enne kriisi	Nähtus	Pärast kriisi
	Riik ergutab tööstust tellimustega ja soodustab nii uute töökohtade loomist	
	Riik ei pea enda mureks hoolitseda abi vajavate vaeste eest; ei maksta abirahasid, toetusi ega riiklikke pensione.	
	Riik ei sekku majanduse juhtimisse ja laseb sellel areneda isevoolu teed.	

3. Millised nähtused olid omased kommunistlikule Venemaale/NSV Liidule, millised natslikule Saksamaale, millised mõlemale? Paiguta tabelisse sobivatesse lahtritesse kümme ristikest. 3 p

	NSVL/Venemaa	Saksamaa
Kodusõda valgete ja punaste vahel.		
Maailmarevolutsiooni läbiviimise kava.		
Poliitiliste vastaste tagakiusamine ja hävitamine.		
Põllumajanduse kollektiviseerimine.		
Vangilaagrite rajamine, vangide tööjõu ulatuslik kasutamine.		
Võitlus nn aaria rassi puhtuse säilitamise eest.		
Naaberriikide ähvardamine sõjalise jõu kasutamisega.		

4. Töö kaardiga 5 p Kasuta vastamiseks Ajaloo atlasit põhikoolile (kaardid number 90 ja 91, lk 82). Kirjuta tabelisse riik ja lisa vastava riigi tähistus kaardil. Punkti annab riigi nimetus ja õige tähistus kaardil. 5p (9–10 õiget 5 p; 7–8 õiget 4 p; 5–6 õiget 3 p; 3–4 õiget 2 p ja 1–2 õiget 1 p)

	Euroopa riik	Tähistus kaardil
Riik, kus kehtestati totalitaarne diktatuur 1930. aastatel		
Üks riik, kus kehtestati autoritaarne diktatuur 1930. aastatel		
Riik, kus toimus kollektiviseerimine ja industrialiseerimine		
Riik, kus loodi 1930. aastatel Rahvarinne		
Pärast Esimest maailmasõda tekkinud riik, milles 1920.–1930. aastatel jäi püsima demokraatia		

5. Vasta küsimustele. 2 p

5.1. Mis on Sinu arvates demokraatia positiivne külg? 1 p

5.2. Mis on Sinu arvates demokraatia puuduseks? 1 p

IV. MUUTUSED IGAPÄEVAELUS XX SAJANDI ESIMESEL POOLEL. 5 p

1. Nimeta kaks elektrilist leiutist, mis tulid kasutusele majapidamises 1920.–1930. aastatel? 2 p

2. Mis muutused toimusid pärast Esimest maailmasõda naise ühiskondlikus positsioonis? Too üks näide. 1 p

3. Seleta mõiste 1 p

Propaganda –

4. Milliseid rahvamasse mõjutavaid propagandavahendeid kasutati 1930. aastatel diktatuuririikides? Too üks näide. 1 p

V. NSV LIIDU LAGUNEMINE. 3 p

1. Kes olid fotodel kujutatud isikud ja millega on nad läinud ajalukku (amet või tegevus poliitikuna)? 2 p (*Isiku äratundmine ja tegevus annab 1 punkti*)

2. Kumb neist kirjutas 1994. aastal koos president Meriga alla lepingule Vene vägede Eestist väljaviimise kohta? 1 p

VI. KULTUURI JA TEADUSE ARENG XX SAJANDI TEISEL POOLEL. 6p

1. Täida tabel. Esita üks positiivne ja negatiivne näide teaduse ja tehnika saavutustest XX sajandi teisel poolel järgmistes valdkondades. 6 p

Näide saavutusest	Valdkond	Näide negatiivsest mõjust
-------------------	----------	---------------------------

Kõige paremini osati:

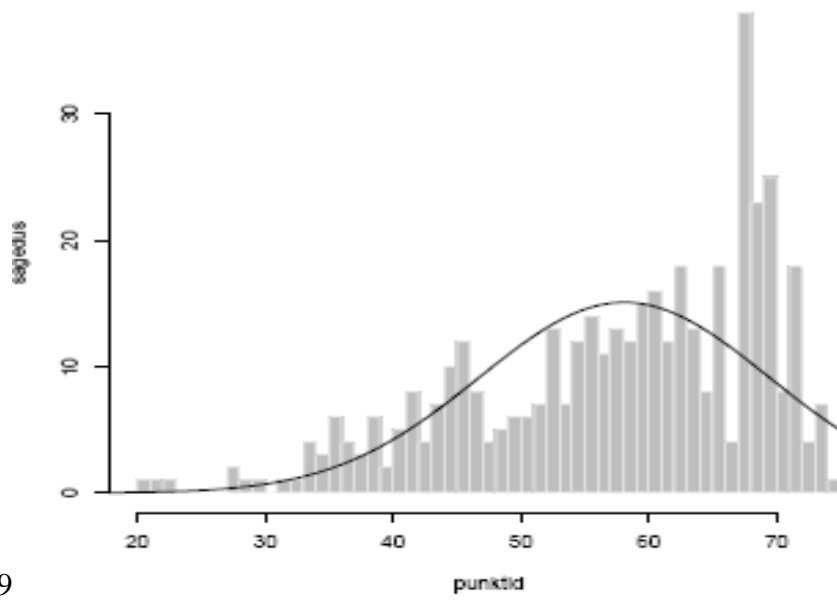
- 1. Kas nähtus iseloomustas majanduskriisi eelset või järgset aega USA ühiskonnas (93 %)
- 2. Millised nähtused olid omased kommunistlikule Venemaale/NSVL-le (92 %)
- 3. Demokraatlik ja autoritaarne Eesti. Isikute tundmine fotolt ja sidumine tegevusega (89,9 %)

Halvemini osati:

- 1. Eesti taasiseseisvumine – kirjuta parempoolsesse veergu sobivad mõisted (53,8 %)
- 2. Põhiseadusliku korra ülesehitamine, üleminek turumajandusele ja rahvusvahelise positsiooni kindlustamine taasiseseisvunud Eestis (72 %)

Tulemuste jaotus

Valimi maht: 429 , keskmine: 58.1 , st.hälve: 11.3

Pk2009